

Vergaderjaar 1992–1993

22 735

Wijziging van de Vreemdelingenwet en van het Wetboek van Strafrecht

Nr. 40

VIERDE NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 15 september 1993

A

Artikel I, onderdeel K, wordt gewijzigd als volgt:

Aan artikel 15b, eerste lid, wordt, onder vervanging van de punt aan het einde van onderdeel e door een puntkomma, een nieuw onderdeel f ingevoegd, luidende:

f. de vreemdeling niet beschikt over een voor toegang tot Nederland vereist document voor grensoverschrijding, tenzij hij zich onverwijld in de gemeente waar hij Nederland is binnengekomen heeft vervoegd bij een ambtenaar, belast met de grensbewaking of het toezicht op vreemdelingen, en zich er daar op heeft beroepen, gegronde reden voor vervolging in de zin van artikel 15 te vrezen.

B

Artikel I, onderdeel W, wordt gewijzigd als volgt:

1. In de aanhef van subonderdeel 2 wordt het woord «zes» vervangen door: zeven.

2. Artikel 33f komt te luiden:

Artikel 33f

1. Het griffierecht bedraagt f 50 indien beroep wordt ingesteld tegen een beschikking waarbij een aanvraag om toelating als bedoeld in artikel 15, eerste lid, is afgewezen of tegen een beschikking strekkende tot vrijheidsbeperking als bedoeld in artikel 34a, eerste lid.

2. Geen griffierecht wordt geheven indien beroep wordt ingesteld tegen een beschikking strekkende tot vrijheidsontneming als bedoeld in artikel 34a, eerste lid.

3. Na artikel 33f wordt een nieuw artikel toegevoegd, luidende:

Artikel 33g

1. Tegen uitspraken van de rechtbank kan de procureur-generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden beroep in cassatie «in het belang der wet»

instellen ter verzekering van eenvormige toepassing van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 7a, 9a, 12, 13, 14 tot en met 15c, 17a, 18a, 18b en 26.

2. Artikel 456, tweede tot en met vierde lid, van het Wetboek van Strafvordering is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat het in het vierde lid bedoelde uittreksel wordt gezonden naar de griffier van de bij artikel 33a bedoelde rechtbank.

Toelichting

A

Ingevolge artikel 31, eerste lid, van het Geneefse Vluchtelingenverdrag mag het documentloos inreizen van een land niet aan een vluchteling worden tegengeworpen, mits hij zich onverwijld bij de bevoegde autoriteiten meldt. Het enkele feit dat een asielzoeker geen reis- of identiteitspapieren bij zich heeft, mag dus geen reden zijn om een aanvraag om toelating als vluchteling niet in te willigen. Anderzijds moet zoveel mogelijk voorkomen worden dat misbruik van dit beginsel wordt gemaakt. Daarom stellen wij voor wettelijk vast te leggen – in overeenstemming met artikel 31, eerste lid, van het Geneefse Vluchtelingenverdrag – dat documentloze inreis alleen dan niet aan de vreemdeling die een aanvraag om toelating als vluchteling heeft ingediend kan worden tegengeworpen, indien hij onmiddellijk na binnenkomst in Nederland een beroep op vluchtelingenschap heeft gedaan.

Het voorgestelde onderdeel f heeft zowel betrekking op het Nederland inreizen via de binnengrenzen als via de buitengrenzen. Indien de documentloze vreemdeling via de buitengrenzen Nederland inreist, zal hij zich langs een doorlaatpost moeten begeven en kan hij zich aldaar vervoegen bij een ambtenaar, belast met de grensbewaking, om een beroep op vluchtelingenschap te doen. Op deze vreemdeling is dan verder de procedure van artikel 7a van toepassing (OC of grenshospitium). In geval de documentloze vreemdeling Nederland via de binnengrenzen binnenkomt, waar per 1 december 1993 ten gevolge van de Uitvoeringsovereenkomst Schengen geen grenscontrole meer plaatsvindt, zal hij zich uit eigen beweging in de gemeente van grensoverschrijding moeten melden bij een ambtenaar, belast met het toezicht op vreemdelingen. Indien een dergelijke melding niet is gedaan, dan zal een bij het binnenslands vreemdelingentoezicht aangetroffen illegale vreemdeling die niet in het bezit is van de vereiste documenten, in zijn aanvraag om toelating als vluchteling niet-ontvankelijk worden verklaard. Aangezien deze vreemdeling via de binnengrenzen Nederland is binnengekomen, zal hij vervolgens worden overgedragen aan de Schengen-partner die verantwoordelijk is voor de behandeling van de aanvraag om toelating als vluchteling, overeenkomstig het bepaalde in artikel 30 van de Uitvoeringsovereenkomst Schengen (Trb. 1990, 145).

B

In het bij tweede nota van wijziging ingevoegde artikel 33f is, in afwijking van artikel 8.2.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht, een verlaagd tarief inzake griffierechten opgenomen. Dit lage tarief geldt voor beroepen op de vreemdelingenkamer in asielzaken en terzake conservatoire maatregelen. Bij nadere beschouwing zijn wij tot het oordeel gekomen dat een nadere differentiatie in de griffierechten terzake de conservatoire maatregelen kan worden aangebracht. Daarom stellen wij thans voor om een nul-tarief te introduceren voor de eigenlijke habeas-corpuzzaken. Dit geldt dus uitsluitend in de gevallen waarin aan de vreemdeling rechtens zijn vrijheid is ontnomen op grond van het

bepaalde bij en krachtens de Vreemdelingenwet. In deze gevallen is volgens het nieuwe tweede lid van artikel 33f geen griffierecht verschuldigd bij beroep op de vreemdelingenkamer. In asielzaken en in gevallen waarin de vreemdeling aan een vrijheidsbeperkende maatregel is ontworpen, blijft volgens het eerste lid van artikel 33f het verlaagd tarief van f 50 gehandhaafd.

Na ampel beraad hebben wij voorts besloten alsnog een bijzondere voorziening voor te stellen ter waarborging van de rechtseenheid en de rechtsontwikkeling, zonder dat daaraan de nadelen kleven van het oprekken van de procedures. Daarom stellen wij voor in een nieuw artikel 33g te voorzien in een vorm van cassatie in het belang der wet. Ter verzekering van de eenvormige toepassing van de elementaire bepalingen in de Vreemdelingenwet inzake toelating en conservatoire maatregelen kan de procureur-generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden beroep in cassatie instellen. Aangezien het in casu dus om zuivere rechtsvragen gaat, die in een cassatieberoep in het belang der wet worden onderzocht, ligt het voor de hand een dergelijke buitengewone voorziening niet aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, maar aan de Hoge Raad op te dragen. Deze instantie heeft immers bij uitstek ervaring met het onderscheid tussen «recht» en «feit». Bovendien is bij de Hoge Raad al vreemdelingenrechtelijke expertise aanwezig. Hij oordeelt immers thans reeds in hoogste instantie ex artikel 40 Vreemdelingenwet over de rechtmatigheid van de conservatoire bevoegdheden en ex artikel 2 Wet op de rechterlijke organisatie als bodemrechter over de rechtmatigheid van een uitzettingshandeling ingevolge artikel 22 Vreemdelingenwet.

Dit bijzondere rechtsmiddel is uitsluitend gericht op het voorkomen van divergenties in de uitspraken van de nevenzittingsplaatsen van de Haagse rechtbank, eventueel ook in relatie tot de voorprocedure bij de Adviescommissie voor vreemdelingenzaken, wanneer de instelling van een jurisprudentiekamer in die rechtbank onverhoopt geen voldoende soelaas zou hebben kunnen bieden. Het gaat hier dus niet om een extra rechtsgang ten behoeve van partijen. De door de procureur-generaal in gang te zetten cassatieprocedure laat de positie van partijen in het geding dus onverlet. Een bijzondere voorziening inzake schorsende werking is daarom niet nodig. Met deze constructie wordt enerzijds recht gedaan aan de behoefte om belangrijke vragen inzake rechtseenheid en rechtsontwikkeling aan een ander college dan de Haagse rechtbank te kunnen voorleggen, terwijl anderzijds geen afbreuk wordt gedaan aan de doelstellingen van het onderhavige wetsvoorstel, te weten stroomlijning van de vreemdelingenrechtelijke procedures.

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin